

# Để nâng cao chất lượng ĐỘI NGŨ CÁN BỘ NGƯỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ

DIỆP CHI

*Những năm qua, các tỉnh, thành trong cả nước luôn luôn quan tâm chăm lo đào tạo, bồi dưỡng, phát triển đội ngũ cán bộ người dân tộc thiểu số (DTTS) cả về số lượng và chất lượng bởi cán bộ người DTTS chiếm một vị trí quan trọng trong đội ngũ cán bộ của Đảng. Việc chăm lo xây dựng đội ngũ cán bộ người DTTS luôn được Đảng xác định là yêu cầu bức thiết trong điều kiện một quốc gia có nhiều dân tộc nhằm góp phần tạo sự bình đẳng về mọi mặt giữa các dân tộc; xóa đói giảm nghèo ở các vùng sâu, vùng xa, khó khăn; tạo động lực đẩy nhanh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở từng vùng, miền trong cả nước; ổn định chính trị và giữ vững khối đại đoàn kết toàn dân tộc.*

## Không thể cứ “thiếu và yếu”

Việc đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng cán bộ người DTTS dù đã được quan tâm, có những đổi mới, thu được nhiều kết quả song vẫn còn những khó khăn cần có hướng giải quyết phù hợp. Tại Hội thảo “Xây dựng đội ngũ cán bộ người DTTS” do Ban Dân vận Trung ương, Ban Tổ chức Trung ương, Bộ Nội Vụ phối hợp tổ chức năm 2019, đồng chí Trương Thị Mai, Ủy viên Bộ Chính trị, khi đó là Trưởng Ban Dân vận Trung ương đã chỉ ra rằng: Hiện nay, cả nước có 53 DTTS sinh sống thành cộng đồng tại 51 tỉnh, thành phố. Nhà nước đã ban hành 118 chính sách đối với đồng bào DTTS, bao gồm 54 chính sách trực tiếp, 64 chính sách gián tiếp. Tuy nhiên, chính sách này vẫn dàn

trải và cần có giải pháp giải quyết tốt hơn.

Để có được đội ngũ cán bộ người DTTS đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ không dễ. Theo Tổng cục Thống kê (Bộ Kế hoạch và Đầu tư), cả nước hiện có 5.468 xã vùng DTTS và miền núi, chiếm 49% tổng số xã toàn quốc. Khoảng 87% xã DTTS phân bố ở khu vực nông thôn. Tính đến ngày 1-4-2019, 53 DTTS có khoảng 14,1 triệu người, chiếm 14,7% tổng dân số cả nước. Đội ngũ cán bộ người DTTS vẫn luôn được đánh giá “thiếu và yếu” nhưng họ lại là những người có vai trò hạt nhân trong việc vận động quần chúng của cộng đồng các dân tộc Việt Nam đoàn kết, phát huy sức mạnh tổng hợp, là cầu nối quan trọng giữa chính quyền và nhân dân. Trước tình trạng đó, việc nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ người DTTS là yêu cầu bức thiết, có vai trò quyết định đến việc triển khai hiệu quả chủ trương của Đảng, Nhà nước. Nhận thức rõ vấn đề này, nhiều tỉnh, thành trong cả nước đã có nhiều đổi mới từ khâu đào tạo, bồi dưỡng tới sử dụng đội ngũ cán bộ này đạt hiệu quả nhất.

**Lạng Sơn** có gần 18.000 cán bộ là người DTTS, chiếm gần 80% tổng số cán bộ toàn tỉnh. Đội ngũ cán bộ người DTTS của Lạng Sơn chủ yếu là người dân tộc Nùng, Tày, số còn lại là dân tộc Dao, Sán Chay, Hoa... Những năm qua, Tỉnh ủy đã luôn quan tâm tới công tác đào tạo, bồi dưỡng đối với đội ngũ cán bộ này. Ngay từ đầu nhiệm kỳ 2015-2020, BTV Tỉnh ủy đã chỉ đạo xây dựng và phê duyệt Đề án: “Xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý trẻ tuổi, cán bộ nữ, cán bộ là người DTTS tỉnh Lạng Sơn

đến năm 2020 và những năm tiếp theo”. Thực hiện sự chỉ đạo của Tỉnh ủy, chính quyền các cấp trong tỉnh đã ban hành chương trình, đề án, kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng theo từng năm, từng giai đoạn cụ thể. Từ đó rà soát, lựa chọn, cử cán bộ người DTTS tham gia các khóa đào tạo, bồi dưỡng ngắn và dài hạn về lý luận chính trị, quản lý nhà nước, chuyên môn, các kiến thức và kỹ năng nghiệp vụ theo vị trí việc làm. Trung bình mỗi năm, toàn tỉnh có khoảng 7.000 lượt cán bộ là người DTTS được cử đi đào tạo, bồi dưỡng. Giai đoạn 2016-2019, tổng số cán bộ người DTTS của tỉnh được đào tạo, bồi dưỡng là 23.245 lượt người. Sau đào tạo, bồi dưỡng, trình độ, năng lực đội ngũ cán bộ này, nhất là cán bộ làm công tác quản lý đã được nâng lên. Tỉnh ủy vận dụng linh hoạt: Không ấn định tỷ lệ cán bộ là người DTTS tham gia BCH, BTV, các chức danh lãnh đạo chủ chốt ở các cấp mà quy định số lượng phù hợp với cơ cấu dân cư và đặc điểm của địa phương, đơn vị. Trên thực tế, tỷ lệ cán bộ là người DTTS tham gia cấp ủy và giữ vị trí chủ chốt ở các ngành, các cấp trong tỉnh đều cao hơn nhiều so với mức trung bình của cả nước, phù hợp với cơ cấu dân cư các địa phương trong tỉnh.

Lào Cai là tỉnh miền núi, biên giới có 25 dân tộc chung sống, chiếm 66% số dân toàn tỉnh, chủ yếu là dân tộc Mông (25%), dân tộc Tày (15%), dân tộc Dao (14%). Để xây dựng đội ngũ cán bộ người DTTS có chất lượng, Tỉnh ủy Lào Cai đã xây dựng Đề án quy hoạch và đào tạo cán bộ DTTS, UBND tỉnh có quy định ưu tiên tuyển dụng người DTTS vào các cơ quan của Đảng, Nhà nước, mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội. Hằng năm, UBND tỉnh giao chỉ tiêu bồi dưỡng cán bộ DTTS cho các đơn vị theo ngạch và theo tiêu chuẩn chức danh lãnh đạo, quản lý; định hướng nội dung bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng chuyên ngành. 5 năm qua, tỉnh đã bồi dưỡng được hơn 8.500 lượt cán bộ,

công chức, viên chức cấp tỉnh và huyện là người DTTS. Tỉnh đã lựa chọn, cử gần 100 sinh viên đến các trường đại học: Y - Dược Thái Nguyên, Thủy lợi, Giao thông vận tải, Mỏ - Địa chất, Luật Hà Nội để đào tạo chuyên môn. Thực hiện chính sách ưu tiên tuyển dụng cán bộ, công chức là người DTTS, hướng mạnh về cấp xã, 5 năm qua (2015-2020), Lào Cai đã tuyển dụng 1.881 công chức, viên chức là người DTTS, chiếm 54,4% số công chức, viên chức được tuyển dụng.

Giai đoạn 2017-2019, tỉnh Tuyên Quang đã đào tạo, bồi dưỡng về lý luận chính trị, quản lý nhà nước, nâng cao trình độ chuyên môn, các kỹ năng chuyên ngành theo vị trí việc làm, kỹ năng lãnh đạo, quản lý cho 3.133 lượt cán bộ, công chức là người DTTS. 6 tháng đầu năm 2020, toàn tỉnh có 127 cán bộ, công chức là người DTTS được cử đi đào tạo, bồi dưỡng về lý luận chính trị, nâng cao trình độ chuyên môn, bồi dưỡng kiến thức về quản lý nhà nước và nghiệp vụ chuyên ngành. Huyện Yên Sơn hiện có 265 cán bộ, công chức là người DTTS, chiếm trên 39% tổng số cán bộ, công chức toàn huyện. Năm 2020, huyện có 128 cán bộ, công chức được cử đi học trung cấp và cao cấp lý luận chính trị, trong đó 44 cán bộ, công chức là người DTTS; 127 cán bộ, công chức đi học tập nâng cao trình độ chuyên môn, trong đó 53 cán bộ, công chức là người DTTS. Hiện nay, nhiều xã có 100% cán bộ giữ vị trí chủ chốt là người DTTS như Trung Sơn, Hùng Lợi, Trung Minh, Kim Quan... Đội ngũ cán bộ, công chức, nhất là cán bộ, công chức người DTTS cấp cơ sở được quan tâm đào tạo, bồi dưỡng, trình độ ngày càng được chuẩn hóa. Không chỉ được đào tạo nâng cao trình độ chuyên môn, cán bộ là người DTTS ở Tuyên Quang còn thường xuyên được tham gia các lớp bồi dưỡng ngắn ngày do tỉnh, huyện tổ chức về kỹ năng giải quyết các chế độ, chính sách về bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, người có công với cách

mạng..., góp phần tham mưu với chính quyền nhiều giải pháp hiệu quả trong phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn.

Là địa phương có nhiều người DTTS sinh sống, **Gia Lai** luôn quan tâm đến công tác dân tộc nói chung và công tác cán bộ DTTS nói riêng. Hằng năm, tỉnh đều rà soát, lập danh sách, đánh giá đội ngũ cán bộ người DTTS để xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng theo tiêu chuẩn chức danh, ngạch công chức; tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục chính trị tư tưởng, đạo đức cách mạng. Trong giai đoạn 2014-2018, tỉnh đã tiến hành đào tạo, bồi dưỡng được 2.580 lượt cán bộ, công chức người DTTS. Để bổ sung nguồn nhân lực chất lượng cao cho cơ sở, tỉnh cũng tuyên truyền, vận động con em đồng bào DTTS đến trường; ban hành nhiều chính sách ưu đãi nhằm thu hút con em đồng bào DTTS sau khi tốt nghiệp đại học về công tác tại địa phương. Từ năm 2014 đến năm 2019, tỉnh đã cử tuyển 1.176 học sinh con em đồng bào DTTS đi học tại các trường đại học, cao đẳng, sau khi tốt nghiệp phần lớn các em đều được bố trí, sắp xếp việc làm phù hợp tại địa phương.

### **Kết quả nhiều mặt**

Không chỉ quan tâm, chú trọng đến việc xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng để nâng cao trình độ đội ngũ cán bộ là người DTTS, các tỉnh, thành phố cũng chú trọng thực hiện chính sách ưu tiên đối với cán bộ DTTS (trong tuyển dụng, quy hoạch, luân chuyển, bố trí, sắp xếp, sử dụng cán bộ). Để có đội ngũ cán bộ người DTTS đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ, cấp ủy các cấp ở **Lạng Sơn** chú trọng thu hút đội ngũ có trình độ, năng lực chuyên môn giỏi về công tác tại địa bàn khó khăn, có đồng đồng bào DTTS; luân chuyển, tăng cường cán bộ lãnh đạo, quản lý là người DTTS hoặc cán bộ đến công tác tại vùng khó khăn có đồng đồng bào DTTS; bố trí, sử dụng cán bộ là người DTTS vào cấp ủy, chính quyền, cơ quan nhà nước các

cấp... Từ năm 2013 đến nay, tỉnh đã thực hiện tuyển dụng không qua thi tuyển và bố trí phân công công tác đối với 84 sinh viên cử tuyển tốt nghiệp ra trường vào các cơ quan nhà nước; trung bình mỗi năm thu hút, luân chuyển, điều động khoảng 2.000 lượt cán bộ đến công tác ở vùng có đồng đồng bào DTTS sinh sống.

Với nhiều giải pháp đồng bộ, huyện Đakrông xây dựng được đội ngũ cán bộ người DTTS đủ năng lực, phẩm chất và chuyên môn, nghiệp vụ để đảm nhận công việc. Trong tuyển dụng, sử dụng cán bộ, huyện luôn ưu tiên đưa người DTTS vào biên chế công chức, viên chức cấp huyện, cấp xã. Trong lĩnh vực giáo dục, huyện luôn quan tâm đến chính sách cử tuyển và tuyển dụng theo vị trí việc làm sau khi sinh viên tốt nghiệp ra trường. Từ năm 2013 đến đầu năm 2021, huyện đã tuyển dụng, bố trí việc làm cho 40 đối tượng cử tuyển tốt nghiệp các trường đại học, cao đẳng (công chức cấp xã 19, trí thức trẻ 1, viên chức sự nghiệp 19, không chuyên trách cấp xã 1 người). Nhờ vậy, những đối tượng mới ra trường có việc làm, được trải nghiệm thực tế, rèn luyện chuyên môn nghiệp vụ, đáp ứng được yêu cầu ngày càng cao của công việc.

Có thể thấy, trong nhiệm kỳ 2015-2020, công tác cán bộ người DTTS được các cấp ủy đảng từ Trung ương đến địa phương hết sức quan tâm. Đại hội đảng bộ các cấp nhiệm kỳ 2020-2025 cũng thể hiện nhất quán việc thực hiện chủ trương về công tác cán bộ người DTTS của Đảng và Nhà nước. Kết quả bầu cử tại 67 đảng bộ trực thuộc Trung ương cho thấy, tổng số cấp ủy viên khóa mới được bầu là 3.330, trong đó có 389 cấp ủy viên người DTTS, đạt tỷ lệ 11,68%, cao hơn nhiệm kỳ trước 0,72%; ủy viên BTV là người DTTS có 113 đồng chí (11,86%), cao hơn nhiệm kỳ trước 0,51%; bí thư cấp ủy là người DTTS 6 đồng chí (9,23%), cao hơn nhiệm kỳ trước 1,54%.

*(Xem tiếp trang 21)*